Täysistunto

Tiistai 17.3.2026 klo 14.00—19.39

6. Hallituksen esitys eduskunnalle sähköistä tiedoksiantoa Verohallinnossa koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 157/2025 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 4/2026 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Puhujalistalle. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.00 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Elämme yhteiskunnassa, joka on kokenut hurjan muutoksen viimeisten vuosikymmenten aikana. Uudet teknologiat ovat tulleet osaksi arkipäiväämme, ja siksi meidän on myös tunnistettava niiden tarjoamat mahdollisuudet. Tämä hallituksen esitys koskee sähköistä tiedoksiantoa Verohallinnossa. Se on osa laajempaa sähköistymisen kokonaisuutta. Samalla se myös itsenään kertoo paljon laajemmin siitä, mihin suuntaan Suomi on matkalla. Me elämme ajassa, jossa digitaalinen asiointi ei ole enää vain yksi vaihtoehtoista, vaan osa arkea ja monille, etenkin nuoremmille sukupolville, luontaisempi tapa asioida ja hoitaa tehtäviä. Tässä ajassa tiedon on liikuttava nopeasti, turvallisesti ja luotettavasti. Sähköinen tiedoksianto tekee verotuksesta sujuvampaa, säästää julkisia varoja ja parantaa palvelua. Se on osa tehokkaampaa ja tulevaisuuteen katsovaa hallintoa.

Arvoisa puhemies! On tärkeää todeta, että tämä uudistus ei ole säästötoimi, vaan askel kohti modernia, asiakaslähtöistä julkista hallintoa. Se on julkisen hallinnon tuomista tähän aikaan ja tähän yhteiskuntaan. Kun yhä useampi suomalainen käyttää sähköisiä palveluja, on luonnollista, että myös viranomaisviestintä seuraa perässä. Nämä digitaaliset järjestelmät tuovat tiedot saataville nopeasti, pienentävät inhimillisten virheiden mahdollisuuksia ja vahvistavat tietoturvaa. Mikä tärkeintä, tämä muutos ei kuitenkaan tapahdu hetkessä eikä lakeja säätämällä. Hallitus on pitänyt huolen siitä, että kukaan ei jää yksin muuttuvien käytäntöjen kanssa. Heillä, joille sähköinen asiointi ei ole mahdollista, säilyy oikeus asioida perinteisesti. Tämä on muutoksen vauhdittamista ihmiset edellä.

Arvoisa puhemies! Kuten todettu, tämä on uudistus, joka yhdistää tehokkuuden ja inhimillisyyden. Säästämme veronmaksajien rahoja ja vähennämme paperibyrokratiaa, mutta samalla huolehdimme siitä, että siirtymä on oikeudenmukainen ja kaikille saavutettavissa. Verohallinto tulee tarjoamaan ohjeistusta ja tukea kaikille heille, jotka tarvitsevat apua sähköiseen asiointiin siirtymisessä. Näin varmistamme, että tulevaisuuden Suomi on digitaalinen mutta myös välittävä maa, jossa rohkeasti otetaan käyttöön uudet turvalliset teknolo-

giat ihmiset edellä. Teknologiat ovat oiva työkalu, mutta niiden käyttäjien eli ihmisten on tultava aina ensin. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

18.04 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Kyseessä siis on sähköinen tiedonanto Verohallinnossa, ja tämä on erityislaki, jolla on yhteys täällä aiemmin käsiteltyyn yleislakiin. Tähän alkuun täytyy varmasti todeta, että totta kai digitaalinen asiointi on, ilman muuta, nyt jo yleistä ja tulee yleistymään koko ajan. Osaltaan se tuo nopeutta, tehokkuutta, säästöjäkin. Tavoite sinänsä on ihan hyvä, mutta tässä esityksessä ongelma tulee nyt siitä, miten tätä tavoitetta lähdetään edistämään.

Tämän meidän digiaikamme suurin ongelma on se, miten kaikki ihmiset pidetään mukana, ja meillä on tälläkin hetkellä iso joukko ihmisiä, joilla ei ole tarvittavia digitaitoja. Me puhutaan varmasti yli 500 000 ihmisestä ja varmasti ylikin. Osa ihmisistä tälläkin hetkellä on ihan sinut digiajan kanssa, osa taas ei ole ollenkaan, ja sitten on iso joukko ihmisiä, jotka osaavat jotakin, osaavat vähän, mutta eivät hallitse tarpeeksi asioidakseen kaikki asiat digillä yksin tai ilman apua. Huomattava joukko ihmisiä käyttää tälläkin hetkellä esimerkiksi näitä Suomi.fi-palveluita tai OmaVeroa nimenomaan avustetusti, ja koska näin on, minä sanon, että nämä lait, tämä yleislaki ja tässä tämä Verohallintoa koskeva laki, tulevat aiheuttamaan valitettavasti kohtuuttomia tilanteita, ongelmia, epätietoisuutta ja sekaannuksia. Esimerkiksi juuri kun verotuksesta on kysymys, niin silloin voi tulla myös ikäviä taloudellisia seuraamuksia.

Se ydinongelma ja ydinkysymys tässä esityksessä kuuluu, voidaanko ilman ihmisen omaa suostumusta siirtyä siihen, että hänelle tulee verottajan posti sähköisesti, ja onko hyväksyttävä, että tiettyjen vaiheiden seurauksena ihminen saattaa kieltäytymisestä huolimatta palata sähköiseen menettelyyn, vieläpä niin, että ei itse sitä edes tiedosta. Tässähän siis voi käydä niin, että ihminen on laittanut OmaVerossa täpän kohtaan, että haluaa viranomaispostin paperilla, ja myöhemmin, tietyn ajan kuluttua, kirjautuu itse tai läheisen avustamana OmaVeroon ja sitten palautuukin automaattisesti sähköiseen menettelyyn. Ja asian tekee vielä vaikeammaksi se, että myös kirjautuminen mihin tahansa muuhun Suomi.fi-palveluun johtaa samaan lopputulokseen myös veropuolella, eli jälleen olet sähköisen menettelyn piirissä. Tämä tulee aiheuttamaan paljon ongelmia esimerkiksi juuri niissä tilanteissa, joissa henkilö läheisensä avustamana katsoo omia tietojaan jonkun viranomaisen sähköisestä asiointipalvelusta, ja kun mietitään tätä maailmaa ja tätä päivää, niin kyllä me voimme sanoa, että tämä on varmaan monissa kodeissa tänä päivänä varsin yleistä.

Ajatellaan esimerkiksi sellaista tilannetta, että henkilö on kerran käynyt laittamassa täpän OmaVerossa, että haluaa postin paperilla. Sen jälkeen esimerkiksi omaisen avustamana mennään katsomaan OmaKannasta, mitä vaikkapa lääkäri on siellä lääkärillä käynnin jälkeen OmaKantaan kirjannut, ja kuinka ollakaan, tämän käynnin jälkeen myös veropuolella täpästä huolimatta palaudutaan sähköiseen menettelyyn. Varmasti tällaisessa tilanteessa on varsin todennäköistä, ettei itse henkilö edes tiedosta tätä, että jälleen kerran on palattu sähköiseen menettelyyn, ja tietenkin oletetaan, että se täppähän on siellä veropuolella laitettu ja kaikki on sillä selvä, ja tämä tilanne on sitten kyllä kohtuuton. Ilman muuta pitäisi olla niin, että jos kerran OmaVerossa on kieltäytynyt sähköisestä menettelystä, py-

syy se voimassa, ja tulisi olla niin, ettei joudu sähköiseen menettelyyn käyttäessään jotakin muuta Suomi.fi-palvelua.

Meillä valiokunnassa verojaostossa monet asiantuntijat suhtautuivat tähän varsin kriittisesti, esimerkiksi Veronmaksajat, Suomen Yrittäjät, oikeusministeriö ja vanhusasiainvaltuutettu. Esimerkiksi vanhusasiainvaltuutettu välitti kansalaisten yhteydenottoja, joissa ihmiset kokivat, että sen jälkeen, kun ei ole enää kyennyt käyttämään tietokonetta tai sähköisiä palveluja, kaikkien yhteiskunnan ovien koetaan sulkeutuvan. Tämä täytyy ottaa tosissaan. Yhteiskunnan on toimittava myös niille, joilla ei ole tarvittavia digitaitoja.

Eli, puhemies, nyt me mennään liian kiireellä ja liian yksioikoisesti eteenpäin, ja armotta, valitettavasti, tämä esitys tulee tarkoittamaan, että iso joukko ihmisiä putoaa ulkopuolelle. Uskallan sanoa, vaikka pelkäänkin sanoa sen, että tästä tulee varmasti iso hässäkkä, tulee monia sekaannuksia, tulee kohtuuttomia tilanteita, ja tästä, puhemies, minä olen todella, todella huolissani.

SDP:n, vihreiden ja vasemmistoliiton vastalauseessa todetaan muun muassa, että valittu toteutustapa sisältää merkittäviä oikeusturvariskejä, jotka kohdistuvat ensisijaisesti valmiiksi haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin. Tämän vastalauseen perusteella, puhemies, minä esitän, että tämä esitys hylätään.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Strandman, poissa. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

18.10 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Viitanen hyvin kuvasi tätä tilannetta, mikä tämän asian ympärillä on. Kyllä voi sanoa, että ymmärrämme hyvin, että on varmasti hyvä, että tätä paperipostin lähettämistä viranomaisilta eteenpäin yritetään vähentää, mutta tiedetään, että sen paperipostin toisessa päässä on sellaisia ihmisiä, jotka pystyvät käsittelemään niitä tietoja, mitkä tulevat paperilla, paremmin kuin näissä digitaalisissa muodoissa. Tässä mielessä tämä toimenpide, jota nyt viedään tässä ilman henkilön omaa suostumusta eteenpäin, on liian nopea ja suoraviivainen toimenpide, ja tässä mielessä sitä vastaanottavaa päätä pitäisi kuunnella enemmän. Sitä tässä ei nyt tehdä. Me ymmärrämme, että siellä toisessa päässä ovat digitaidot aivan erilaisia, ja se määrä on aika iso, siellä voi olla muistisairaita ja muita ihmisiä. Tässä tulee sellaisia tilanteita, mihin edustaja Viitanen viittasi. Muun muassa kun verottajasta on kysymys, niin siellä on myös taloudellisia kysymyksiä, jotka tulevat sitten vastaan ja jotka heijastuvat.

Kun tämä liittyy siihen laajempaan viranomaistoimintaan, jossa Suomi.fi-järjestelmää käytetään paremmin ja enemmän, niin myös siellä, kun käytiin tätä yleislakikeskustelua tämän osalta, tämä sama ongelma tuotiin esiin. Siellä vaadittiin myöskin, että tämmöisistä viesteistä olisi vähintään pitänyt tulla tekstiviestimuistutus, jos asiakas siellä toisessa päässä niin haluaa.

Eli tässä on monia tällaisia ongelmia. Ymmärrämme sen, ja varmaan siellä vastaanottavassakin päässä arvioidaan sitä, että jos postin saannissakin on joskus, aika ajoin ongelmia, ja se tulee aika harvoinkin jossain vaiheessa, niin tässä mielessä ei sekään ole täysin aukoton järjestelmä, mutta tämä pakottaa nyt siirtymään sellaiseen järjestelmään, jonka lopputulemassa tulee, niin kuin edustaja Viitanen tässä hyvin toi esiin, monia ongelmia. Siinä mielessä tämä on nytten liian yksioikoisesti viety eteenpäin, ja olisi kuunneltava nyt sitä vastaanottavaa päätä enemmän.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Elo.

18.13 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Digitaalinen asiointi sinänsä helpottaa monien ihmisten arkea ja tehostaa viranomaistoimintaa, ja tämä tavoite on sinänsä kannatettava ja tätä päivää ja tulevaisuutta. Hallitus on kuitenkin lähtenyt säästöjen nimissä käytännössä pakottamaan ihmisiä digitaalisten palvelujen käyttöön, vaikka kaikilla ihmisillä ei tarvittavia laitteita saati riittäviä digitaitoja ole. Tämä hallituksen linjaus, että viranomaisen tiedoksiannot lähetetään jatkossa sähköisesti niille asiakkaille, joilla on käytössä OmaVero tai Suomi.fi-tili, sisältää tosiaan merkittäviä oikeusturvariskejä. Kun siitä periaatteesta, että ihmisen täytyy antaa suostumus sähköiseen asiointiin, siirrytään tähän järjestelmään, jossa kansalaisen vastuulle jää itse huolehtia siitä, ettei hän kuulu sinne sähköisen tiedoksiannon piiriin tai ettei häntä sinne uudelleen palauteta, niin on ilmeinen riski, että tärkeitä viranomaisviestejä sitten voi jäädä saamatta. Tämä erityisesti koskee vanhuksia, muistisairaita ja muita, joiden digitaidot ovat syystä tai toisesta puutteellisia. Edustaja Viitanen täällä tosiaan kuvasi puheenvuorossaan varsin seikkaperäisesti tästä aiheutuvia ongelmia.

Olin itse käsittelemässä hallintovaliokunnassa sitä hallituksen esitystä, jossa oli tämä ensisijaisuus laajemmin ja Suomi.fi-palvelun käyttöönotto. Tuossa keskustelussakin todettiin, että ilman tällaista pakottamistakin ihmiset yhä enenevässä määrin siirtyvät digipalveluiden käyttöön, ja sen pitäisi tässä tilanteessa riittää. Eli ajan myötä se tulee olemaan varmasti suuren enemmistön tapa asioida, mutta nyt tämä tapa, että siihen vauhdilla pakotetaan myös ihmisiä, joilla ei ole edellytyksiä, ei ole oikea tapa edetä eikä niiden muutamien säästömiljoonien arvoinen tapa.

Esimerkiksi vanhusasiavaltuutettu on kritisoinut nimenomaan yleisesti vanhusten sivuuttamista yhteiskunnan digitalisaatiokehityksestä. Hänen mukaansa noin 300 000 vanhusta on kokonaan vailla digitaitoja. Suunnilleen yhtä monen digitaidot eivät sinänsä riitä itsenäiseen asiointiin. Tätä edustaja Viitanen just hyvin kuvasi, että käytännössä siellä sitten puolesta-asioidaan, jolloin näitä sekaannuksia ja hämmennyksiä voi sattua, ja se ei ole kenenkään etu, että semmoiseen tilanteeseen ajetaan ihmisiä.

Vielä haluan nostaa sen, että samaan aikaan, kun hallitus nyt vauhdilla sähköistää palveluita, se ei ole huolehtinut digituen riittävistä resursseista. Vastuu digituen järjestämisestä on jäänyt käytännössä kunnille ja järjestöille, ja näiden rahoitusta on leikattu, eikä kaikilla edes ole niitä omaisia tai ystäviä, jotka voisivat näissä tilanteissa auttaa.

Viranomaisviestinnän pitää tavoittaa kaikki, myös heidät, joilta digitaidot puuttuvat, ja siksi kannatan tätä edustaja Viitasen tekemää hylkäysesitystä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kalli.

18.16 **Eeva Kalli kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tämän esityksen tavoitteet todellakin ovat sinänsä ihan kannatettavia. Kyllähän moni meistä nykyisin asioitaan hoitaa netissä, ja esimerkiksi nämä verottajan digitaaliset palvelut ovat hyvin suosittuja, mutta valitettavasti hyvissäkin tavoitteissa voidaan kuitenkin epäonnistua huonon toimeenpanon vuoksi, ja tämä käsittelyssä oleva lakiesitys on malliesimerkki sellaisesta. Tämän lakiesityksen perusongelma on siis siinä, että se todellakin muuttaa sähköiset tiedoksiannot suostumusperusteisesta mallista automaattisesti käyttöön tulevaksi velvoitteeksi. Pääasiallinen vastuu muutoksen mukanaan tuomista seuraamuksista siirtyisi siis viranomaiselta kansalaiselle.

Keskustan mielestä verovelvollisella tulee olla oikeus kieltäytyä ensisijaisesta sähköisestä asioinnista pysyvästi, jolloin sähköinen tiedoksianto aktivoituu vasta, kun verovelvollinen sitä erikseen pyytää. Hallituspuolueiden mielestä sen sijaan ilmeisesti kohtuullisena aikana voidaan pitää 60:tä päivää, jonka ajan ilmoitus OmaVeron käytön lopettamisesta on ainoastaan voimassa. Keskustan mielestä on käsittämätöntä verovelvollisten kyykyttämistä, että heitä vaaditaan tämän ajan umpeuduttua taas erikseen seuraavien sähköisten asiointikertojen yhteydessä etsimään Verohallinnon palvelusta sähköistä tiedoksiantoa koskeva kohta ja merkitsemään kielto siihen.

Keskusta pitää kohtuuttomana myös sitä, että hallituksen OmaVerossa sähköisestä tiedoksiannosta nimenomaisesti kieltäytynyt verovelvollinen voi siis joutua tästä huolimatta veroasioissakin sähköisen tiedoksiannon piiriin sen vuoksi, että on käyttänyt jotain muuta julkishallinnon palvelua Suomi.fi-tunnistusta käyttäen. Jatkossa Suomi.fi-viestitili avattaisiin jokaiselle henkilölle automaattisesti heti, kun hän tunnistautuu johonkin viranomaispalveluun, ilman että hänen suostumuksensa tai ymmärryksensä palvelun oikeudellisista vaikutuksista olisi varmistettu. Lainmuutosten myötä kansalainen voi siis joutua esimerkiksi sellaiseen tilanteeseen, jossa hän saa oikeudellisesti sitovia tiedoksiantoja tietämättään, mikäli hän ei ole syystä tai toisesta ilmoittanut viestinvälityspalveluun sähköistä osoitettaan. Sama ongelma on automaattisessa tilin uudelleenavautumisessa. Nämä ongelmat voivat helposti johtaa muun muassa määräaikojen umpeutumiseen, maksu- ja velkomusmerkintöihin sekä muihin oikeudenmenetyksiin. Kun tiedoksianto katsotaan aina annetuksi kolmantena päivänä riippumatta siitä, onko henkilö viestiä tosiasiallisesti avannut tai pahimmillaan edes tiennyt tilinsä olemassaolosta, lakiesitys synnyttää myös oikeusturvariskin, jota emme voi pitää hyväksyttävänä. Käytännössä esitys siirtäisi tiedoksiannon valvontavelvollisuuden viranomaiselta yksilön harteille tavalla, joka ei ole asianmukainen ottaen huomioon kansalaisten erilaisen toimintakyvyn ja digiosaamisen.

Arvoisa rouva puhemies! Asiantuntijakuulemisten perusteella lakiesityksen hallinnolliset ja taloudelliset vaikutukset on arvioitu optimistisesti ja osin virheellisesti. Säästöt sen sijaan ovat epävarmoja. Sen sijaan virheiden, oikaisuvaatimusten ja valitusten ja digitukitarpeen lisääntyminen voi kasvattaa kustannuksia paljonkin. Tätä me emme hyväksy, ja siksi teen vastalauseen 2 mukaisen esityksen ja esitän lakiehdotuksia hylättäväksi.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kallio.

18.19 **Vesa Kallio kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Täällä tuotiin aiemmin esille hallituspuolueen edustajan suulla, että tämä on tehty ihminen edellä. Voidaan tietysti sanoa näin, että ihminen edellä, mutta tämä on oikein tyypillinen esimerkki siitä, että valmistellaan tämmöisiä esityksiä niin, että kuvitellaan, että kaikki suomalaiset kuuluvat siihen parhaaseen neljännekseen, siihen kyvykkäimpään neljännekseen, ja heidät, joilla ei ole mahdollisuuksia, kykyjä, taitoja ja osaamista, unohdetaan. Sen vuoksi kannatan edustaja Kallin erinomaista ehdotusta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lindén.

18.20 **Aki Lindén sd:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä on käytetty jo erinomaisen hyviä puheenvuoroja, missä tämän lain ongelmat on nostettu esille, eli edustajien Viitanen, Elo ja Kalli puheenvuorot, ja sitten kannatuspuheenvuorot ovat tulleet edustajilta Lyly ja Kallio

tässä. En koe tarvetta toistaa niitä ongelmia, jotka näissä puheenvuoroissa on käyty jo perusteellisesti läpi, niin kuin näissä vastalauseissakin ihan kirjallisessa muodossa.

Käytin tästä asiasta puheenvuoron jo ykköskäsittelyssä, mutta ajattelen ihan vakavasti, että tämä on kyllä niin suuri asia, että tämä olisi vaatinut vielä perusteellisemman keskustelun julkisuudessa ja täällä eduskunnassakin, kun ihan tarkemmin ryhtyy nyt miettimään, mistä tässä on kysymys. Olin tänään tuuraamassa erästä edustajakollegaa, joka on työmatkalla. Olin siis tapaamassa erästä vierasryhmää hänen sijastaan, ja kun kerroin, että esimerkiksi tämmöinen laki on meillä nyt tänään täällä käsittelyssä, ja he edustivat tällaista vireää mutta vanhempaa sukupolvea kuitenkin, niin kyllä aika moni siinä ihmetteli, miten tässä nyt tulee pärjäämään. Eli ihan niin kuin täällä on sanottu, hyvä tarkoitus nyt kyllä pilaantuu sillä, että tänne on tehty niin pitkälle meneviä automaatioita, että jos jossain viranomaispalvelussa käyt sähköisesti, niin siitä automaattisesti — käytän nyt kansanomaisesti ilmaisua — tietokone tulkitsee, että nyt olet sitten kompetentti siihen, että kaikki viranomaisasiointi tästä lähtien tapahtuu sinulle sähköisessä muodossa.

Itse tässä viime viikolla sain kolme kirjettä verottajalta, eli siellä oli kaksi kiinteistöveroa — oma ja puolisoni kiinteistövero ja erään kuolinpesän kiinteistövero — ja sanotaan näin, että kyllä se tuntui turvalliselta, kun ne tulivat kirjeinä, ja tiedän, että 6.8. ja 6.10. ne menevät maksuun. Tämä on kyllä liian nopeaa etenemistä nyt tähän digitaaliseen suuntaan, vaikka kehitys vääjäämättä kulkee tähän suuntaan. 30 vuoden päästä tämä tuskin on mikään ongelma, mutta kyllä tästä seuraavan viiden vuoden aikana suuria ongelmia tulee.

Kiinnitän vielä huomiota siihen, että yleensä kun olemme näistä digitalisaation haasteista täällä puhuneet, niin olen huomannut, että erät kansanedustajakollegat ovat hyvin aktiivisesti käyttäneet puheenvuoroja ja vaatineet huomion kiinnittämistä siihen, että ei tässä kyseessä ole mikään pieni erityisryhmä. Me voimme puhua vähintään puolesta miljoonasta ihmisestä. Täällä edustaja Pauli Kiuru on usein näistä puhunut, edustaja Juha Mäenpää on näistä puhunut, ja kyllä tässä on kysymys vakavasta asiasta, johon eduskunnan täytyisi suhtautua vakavasti ja tehdä ennen kaikkea niitä positiivisia ratkaisuja. Nyt on konkreettisesti kysymys yhdestä lakiehdotuksesta, jossa tämän hylkääminen on se positiivinen ratkaisu, mutta meidän täytyy muuten pyrkiä ratkaisemaan tätä asiaa.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Savio.

18.23 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä oleva esitys verotuksen sähköisestä tiedoksiannosta vähentää verotukseen liittyvän paperipostin määrää niillä henkilöillä, jotka ovat ottaneet käyttöön Suomi.fi-viestinvälityspalvelun eivätkä ole sitä sulkeneet tai jotka käyttävät OmaVero-palvelua eivätkä ole siellä lopettaneet palvelun käyttöä erillisellä ilmoituksella. Jatkossa nämä henkilöt ovat verottajan sähköisen tiedoksiannon piirissä.

Arvoisa puhemies! Digitalisaation nopean etenemisen myötä moni kansalainen haluaa hoitaa myös veroasiansa sähköisesti. Kuten täällä on todettu, osalle kansalaisista esimerkiksi paperisessa muodossa saatu esitäytetty veroilmoitus on edelleen kuitenkin tärkeä, ja onkin oikein, että valtiovarainvaliokunnan mietinnössä on täsmennetty menettelyä, jolla verovelvollinen säilyy jatkossakin paperisen tiedoksiannon piirissä. [Aki Lindén: Ellei putoa pois!]

Arvoisa puhemies! Asiantuntijoita laajasti kuultuaan valtiovarainvaliokunta on täsmentänyt muotoilua, jolla Suomi.fi-viestinvälityspalvelutilin käytössä oleminen määritellään laissa. Valiokunta myös ehdottaa lakiin kirjattavaksi OmaVero-palvelun sulkemisilmoi-

tuksesta alkavaa 60 päivän määräaikaa, jonka kuluessa tapahtunut kirjautuminen OmaVero-palveluun ei edellytä uutta kyseisen palvelun sulkemisilmoitusta. Näin ollen esimerkiksi esitäytetyn veroilmoituksen täydentäminen onnistuu ilman, että jokaisen kirjautumiskerran jälkeen käyttäjän pitää erikseen muistaa ilmoittaa OmaVero-palvelun sulkemisesta.

Arvoisa puhemies! Nämä ovat siis tärkeitä täsmennyksiä, joita tähän mietintöön on tehty ja lakiin mitä ilmeisimmin tullaan tekemään huomisen äänestyksen jälkeen, mutta korostan itsekin, että on tärkeää, että jokaisella kansalaisella on selkeä käsitys siitä, mitä vaikutuksia digitaalisten palveluiden käytöllä on hänen saamiensa viranomaisviestien lähetystapaan. Valtiovarainvaliokunta korostaakin mietinnössään ohjeistuksen ja tiedotuksen merkitystä lakimuutosten yhteydessä, mitä pidän itsekin erittäin olennaisena niiden käytännön toteutuksen ja vaikutusten kannalta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Ja edustaja Viitanen.

18.25 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa rouva puhemies! Oli tietenkin ihan tärkeää se, että siellä verojaostossa ja valtiovarainvaliokunnassa lisättiin siihen alkuperäiseen esitykseen oikeastaan perustuslakivaliokunnankin edellyttämänä tämä 60 päivän aika, jolloin tämä ilmoitus on voimassa, mutta se ei valitettavasti poista sitä ongelmaa, että kyllä sieltä sitten sen jälkeen tiputaan, tai jos kirjaudutaan johonkin muuhun Suomi.fi-palveluun, niin kyllä silloin se täpän taikavoima lakkaa ja jälleen kerran henkilö joutuu sinne sähköiseen menettelyyn, vaikka olisi jo kerran ilmoittanut haluavansa paperilla nämä asiat.

Puhemies! Oikeastaan pyysin tämän puheenvuoron siksi, että vähän ennakoin, mitä edustaja Lindén aikoo sanoa, sillä olen kuullut hänen tästä aikaisemminkin puhuvan, ja olen täsmälleen samaa mieltä hänen kanssaan, että kaiken kaikkiaan, kun me olemme nyt siirtyneet tähän digiyhteiskuntaan, sen yksi iso tasa-arvohaaste tänä päivänä on se, että kaikki pysyvät mukana, ja meillä on todella satojatuhansia ihmisiä, jotka itsestään eivät vain siellä mukana pysy. Osa ei koskaan tule varmasti digimaailmaan sisään pääsemäänkään, ja osa sitten pärjää tosiaan opastettuna ja neuvoja saaden. Mutta kyllä tässä tarvittaisiin todellakin sellaista yhteistä ponnistusta ja hyvin kokonaisvaltaista suunnitelmaa kaikilla sektoreilla, kaikilla viranomaissektoreilla, pankeissa, joka paikassa, miten ihminen ylipäätään voi asioida, jos ei ole riittäviä digitaitoja, ja miten voimme opettaa enemmän digitaitoja, miten voimme taata digituen paremmin tänä päivänä. Täällä mainittiin se, että esimerkiksi digituen resursseja on leikattu. Ne ovat vapaaehtoisten järjestöjen ja kuntien varassa, ja voi sanoa, että se ei ole ollenkaan riittävää tänä päivänä. Miten voimme varmistaa, että jokaisella on pääsy näille laitteille, ja miten voimme tosiaan varmistaa sen, että kaiken kaikkiaan resurssit riittävät ja ihmiset saavat kylliksi tätä tukea?

Siksi, puhemies, minä kyllä ihan todella haluaisin tähän ääneen sanoa saman kuin edustaja Lindén, että ottaisimmeko ihan eduskuntanakin jollakin tavalla tästä koppia, että kirjaisimme ihan vaikka seuraaviin hallitusohjelmiin, tai miksemme vaikka heti — hetihän tässä täytyisi toimia — sitoutuisi siihen, että kaikkien tämänkaltaisten lakien yhteydessä pyrkisimme siihen positiiviseen ratkaisuun myös niiden ihmisten kannalta, keillä ei ole riittäviä digitaitoja. Ja aivan kuten Lindén mainitsi, tässä tapauksessa se positiivinen ratkaisu on se, että hylätään tämä keskeneräisesti tuotu, liian aikaisin tuotu, huonosti valmisteltu laki, mutta jokaisessa muussakin asiassa tämä pitäisi miettiä aina sen myönteisen kannalta.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.